

Bruselj, 27. maj 2024
(OR. en)

9508/24

COHOM 100

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	27. maj 2024
Prejemnik:	delegacije

Zadeva:	Sklepi Sveta o uskladitvi akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024 z večletnim finančnim okvirom 2021–2027
---------	---

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o uskladitvi akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024 z večletnim finančnim okvirom 2021–2027, ki jih je Svet odobril na 4028. seji 27. maja 2024.

Sklepi Sveta o uskladitvi akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024 z večletnim finančnim okvirom 2021–2027

1. Svet opozarja na skupni pristop Ekiye Evropa pri uresničevanju zavez iz akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024 na svetovni, regionalni in državni ravni, ki so med drugim uresničevale z delom visokega predstavnika Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Evropske komisije, posebnega predstavnika EU za človekove pravice, Evropske službe za zunanje delovanje in delegacij in uradov EU, misij in operacij v okviru SVOP ter prispevki držav članic.
2. Akcijski načrt se izvaja v mednarodnih okoliščinah, ki jih zaznamujejo povečanje števila oboroženih spopadov ter vzpon avtoritarizma in zavračanja človekovih pravic po vsem svetu, tudi glede enakosti spolov. S tem v zvezi Svet opozarja na velika prizadevanja EU v podporo multilateralizmu, ki spodbuja na pravih temelječ mednarodni red, v središču katerega je sistem ZN za človekove pravice. EU ponovno opozarja, da je zavezana vsem človekovim pravicam – najsi gre za državljanske, kulturne, ekonomske, politične ali socialne – kot univerzalnim, nedeljivim, soodvisnim in medsebojno povezanim. Ponovno poudarja, da je zavezana enakosti in nediskriminaciji ter pravici vseh oseb do uživanja vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin, participaciji mladih, deklet in žensk, invalidov in LGBTI oseb ter drugih, pa tudi zaščiti tistih, ki so v prikrajšanem, ranljivem in marginaliziranem položaju, vključno z otroki. Z nazadovanjem demokracije po svetu, vztrajnim spodkopavanjem človekovih pravic, širjenjem dezinformacij in zlonamernimi uporabi hitro razvijajočih se tehnologij se potrjuje, da je treba odločno, učinkovito in usklajeno ukrepati, da bi ohranili in uveljavljali človekove pravice ter demokratična načela in vrednote, jih še trdneje vključili v vse zunanje politike EU in pokazali, da so ključne za razvoj miroljubnih in uspešnih družb.

3. Da bi ohranili močno podporo zaščiti demokracije in uveljavljali spoštovanje človekovih pravic, je ključno, da se akcijski načrt učinkovito izvaja, tudi prek tematskega programa za človekove pravice in demokracijo v okviru Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa za obdobje 2021–2027, ki ima trdno podlago v ciljih in prednostnih nalogah akcijskega načrta.
4. Svet opozarja, da so po ugotovitvah iz vmesnega pregleda akcijskega načrta prednostne naloge še vedno v veljavi in da je uskladitev z veljavnim večletnim finančnim okvirom temu akcijskemu načrtu koristila. To pomembno uskladitev bi bilo treba izvajati tudi v prihodnje, saj ustreznim tematskim in geografskim programom omogoča, da neposredno pripomorejo k uresničitvi prednostnih nalog akcijskega načrta, da bi imel učinek in bil učinkovit.
5. Da bi čim bolj povečali sinergijo med akcijskim načrtom ter tematskimi in geografskimi programi, se veljavnost akcijskega načrta za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024 podaljšuje do leta 2027 in tako usklajuje s celotnim ciklom večletnega finančnega okvira 2021–2027.
6. Svet ponovno potrjuje, da si bo EU tudi v prihodnje globalno in celostno prizadevala za oblikovanje odpornih, vključujočih in demokratičnih družb v težavnih razmerah v svetu. Podpiranje civilne družbe in zagovornikov človekovih pravic, krepitev integritete volitev in izboljšanje udeležbe v javnem in političnem življenju, zlasti za ženske in mlade, so ključne prednostne naloge zunanje politike EU. Boj proti korupciji, krepitev pravne države, podpora neodvisnim in pluralističnim medijem ter varnosti novinarjev, boj proti dezinformacijam in prispevanje k digitalnemu okolju, ki varuje človekove pravice in demokracijo, bodo tudi v prihodnje osrednji cilji zunanjega delovanja EU.

7. Podlaga zunanjega delovanja EU bodo še naprej človekove pravice, prednostna naloga na vseh področjih delovanja pa bodo prizadevanje za opolnomočenje žensk in deklet ter dosledno spoštovanje njihovih pravic ter enakost spolov. EU bo tudi v prihodnje obravnavala vse oblike diskriminacije, posebno pozornost pa bo namenila večplastnim in presečnim oblikam diskriminacije, med drugim na podlagi spola, rase, etničnega ali socialnega porekla, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, invalidnosti, starosti, spolne usmerjenosti in spolne identitete. EU ponovno poudarja, da je zavezana spoštovanju, varovanju in uresničevanju ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic ter ponavlja, stališče da vključujočega in trajnostnega razvoja ne more biti brez doslednega uresničevanja vseh človekovih pravic. EU bo pozorna tudi na področji podjetništva in človekovih pravic. Poleg tega bo obravnavala posledice degradacije okolja in podnebnih sprememb za človekove pravice.
8. EU si bo pri nadaljnjem izvajanju akcijskega načrta še naprej prizadevala za usklajevanje in iskanje sinergij na državni, regionalni in svetovni ravni. Še naprej bo širila in poglobljala dvostranska partnerstva ter vzpostavljala nove medregionalne koalicije. EU bo še naprej odločno obsojala kršitve in zlorabe človekovih pravic, kršitve mednarodnega humanitarnega prava in napade na demokracijo, vključno z zatiranjem državljanskega prostora in neodvisnih medijev. EU si bo tudi v prihodnje prizadevala za odpravo nekaznovanosti, okrepitev prevzemanja odgovornosti in uveljavljanje mednarodnega prava, vključno s človekovimi pravicami in humanitarnim pravom, pri tem pa bo po potrebi uveljavljala globalni režim sankcij na področju človekovih pravic. Prav tako bo okrepila prizadevanja za spodbujanje pozitivnega diskurza, v katerem bodo poudarjene številne koristi, ki jih napredek na področju človekovih pravic in demokracije prinaša vsem deležnikom v podporo trajnostnemu razvoju, miru in varnosti ter spodbujanju enakopravnih, raznolikih, pluralističnih in vključujočih družb. EU si prizadeva, da bi z izpolnjevanjem svojih obveznosti, odzivanjem na lastne izzive in prizadevanjem za usklajen pristop v vseh svojih notranjih in zunanjih politikah vodila z zgledom.

9. Medtem ko se izvajanje akcijskega načrta nadaljuje, Svet opozarja na osrednjo vlogo posebnega predstavnika EU za človekove pravice pri usmerjanju tega procesa in poziva partnerje v vseh regijah, tudi organizacije civilne družbe, zagovornike človekovih pravic, akterje v podporo demokraciji, mednarodne organizacije in zasebne akterje, naj se pridružijo prizadevanjem za ohranitev in uveljavljanje človekovih pravic in demokracije po vsem svetu.
-